

Ren båtbottnen, bra uppläggning samt skötsel utan skadliga kemikalier

Båtbottnfärg

En stor miljörisk kopplad till fritidsbåtverksamhet är läckage av metaller och andra miljögifter från båtbottnfärger till mark, vatten och bottensediment. Många båtbottnfärger innehåller bekämpningsmedel (biocider) för att motverka påväxt av havstulpaner, musslor och alger på skrovet. Dessa ämnen är i många fall skadliga för vattenlevande organismer och människor, inte bara för de organismer man vill bekämpa. De negativa effekterna kan uppstå långt efter exponeringen.

Kemikalieinspektionen gör en bedömning av vilka biocid innehållande båtbottnfärger som ska godkännas för försäljning.

Godkännandet är kopplat till en vattenmiljö och information om var en godkänd färg får användas ska framgå av den etikett som finns på färgburken eller genom information från försäljningsstället. En båt får inte målas med en färg som inte är godkänd för det vatten där de har huvudsaklig förtöjningsplats.

Om du har din båt i Mälaren, Bottenviken eller insjöar, så är inga båtbottnfärger innehållande biocider tillåtna. Att en färg är godkänd av kemikalieinspektionen betyder inte att den får användas i sötvatten. I Mälaren, Bottenviken eller insjöar får endast biocidfria färger användas. Dessa kräver inte godkännande från Kemikalieinspektionen. Sådana färger är vanligen märkta med exempelvis texten ”för insjöar”.

Alternativa sätt att slippa påväxt

Det finns flera alternativ till att använda båtbottnfärg för att slippa påväxt.

Alternativa metoder rekommenderas eftersom det inte finns några färger utan miljö- och hälsorisker.

Båtuppläggningsplatser för fritidsbåtar

Flertalet undersökningar visar att båtuppläggningsplatser för fritidsbåtar och dess omgivningar är starkt förorenade av ämnen kopplade till båtverksamhet. Det rör sig om höga halter av bland annat koppar, zink, TBT och PAH i både mark, vatten och sediment. Undersökningar av båtskrov med hjälp av XRF-mätare, har visat på förekomst av förbjuden färg innehållande TBT samt koppar, zink och bly (på båtar vid sötvatten).

Det är i samband med underhåll och sjösättning av nymålade båtar som de största utsläppen sker. Marken förorenas vid underhåll av båtar, vilket på sikt leder till miljöskada och stora saneringskostnader. Det är därmed viktigt att skyddsåtgärder vidtas.

Ansamlade biocider på båtuppläggningsplatsen kan också läcka till grund- och ytvatten. Förvarar och underhåller du båten på egen tomt sprids skadliga ämnen och du riskerar att förorena marken. Det innebär en risk för negativ påverkan på växter, djur, egen odlade grödor, enskilda dricksvattenbrunnar och vattendrag.

Var försiktig när du målar eller tar bort färg!

Vid allt saneringsarbete som orsakar spridning av luftburna partiklar ska marken under båten, sidorna runt båten och eventuellt båtens tak täckas och vara tätslutande.

Täckande klädsel, handskar och munskydd bör användas för att skydda den egna och andras hälsa.

Det uppsamlade materialet ska samlas upp och hanteras som farligt avfall. Avfallet ska tydligt märkas upp med innehåll och lämnas till en godkänd mottagare.

Bygglov?

Tänk också på att höra med din kommun om bygglov krävs för förvaring av båt på tomt.

Denna information har tagits fram genom Miljösamverkan Stockholms län som ett informationsmaterial till båtägare och verksamheter.

Miljösamverkan Stockholms län utgörs av länets 26 kommuner och länsstyrelsen. Kontakt via miljosamverkanstockholm.se.

Skydda din båtbottnen utan att skada miljön

Hissa upp på land och handtvätta. Enbart för omålade båt.

Tvätta i en borsttvätt – enbart för omålade båt. Det finns flera i Stockholms län.

Havstulpanvarning i mobilen. Anmäl dig till sms-tjänsten havstulpanvarningen, läs mer på www.båtmiljö.se.

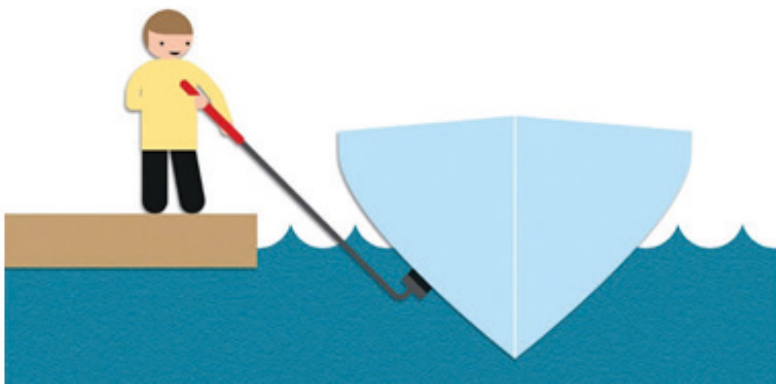
Använd skrovdruk.

Lyft upp båten.

Förvara båten på trailer.

Gör rent båten i vattnet. Använd specialborstar som når under båtbottnen. Enbart för omålade båtar.

Fjärrstyrd undervattensborste som styrs med kamera. Enbart för omålade båtar.

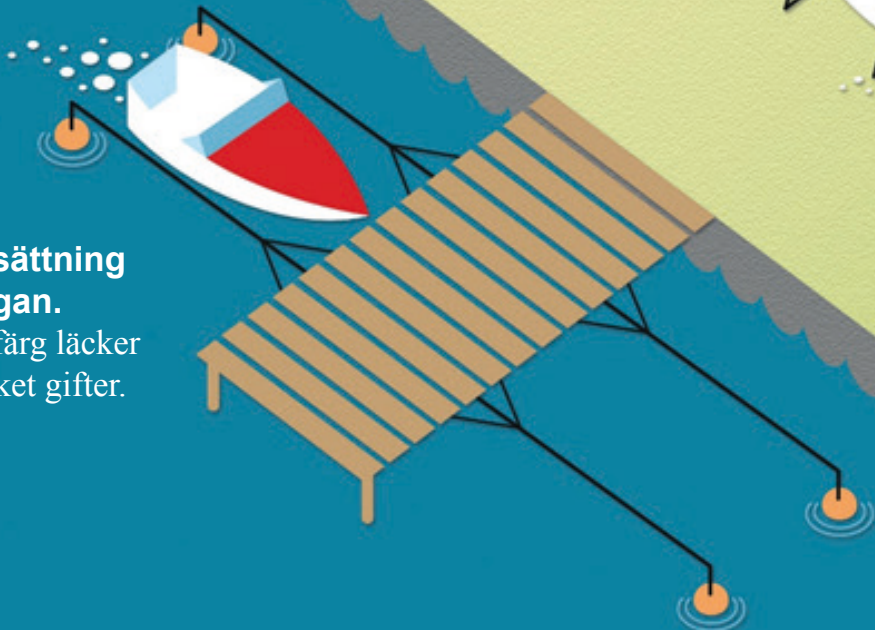
Miljögifter i båt- bottenfärg läcker...

vid högtryckstvätt
i samband med
upptagning

vid slipning
och målning

**efter sjösättning
vid bryggan.**

Nymålade färg läcker
extra mycket gifter.

Är din båt målad med biocidfärg?

Om din båt är målad med en så kallad biocidfärg innehåller den med stor sannolikhet giftiga ämnen som tenn, koppar, bly och zink. Dessa metaller är giftiga för människor, djur och vattenlevande organismer och nöts av din båtbotten för att sedan hamna på mark, sediment och i vatten.

